

7302
03.06.2018

Grup önerisi
3.6.2018

10/2743

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Vergi kaçırılan adalar, bankacılık sisteminin dâhil olduğu uluslararası ambargoların delinmesi, hazine garantisi kapsamında yapılan devasa projelerin maliyetinin halka yüklenmesi, kamu ihalelerinin büyük bir bölümünün davet usulü ile gerçekleşmesi gibi nedenler, yolsuzluk kavramının ülkede devlet bürokrasisi tarafından kültür haline getirildiği algısı yaratmaktadır. Türkiye’de son zamanlarda artan yolsuzluk iddialarının araştırılması ile yolsuzlukla daimi mücadele için çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Adana Milletvekili

Filiz KERESTECİOĞLU

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye siyasi tarihinin en uzun süreli gündemde kalan sorun alanlarının biri de yolsuzluklardır. Cumhuriyetin kurulduğu günlerden günümüze kadar gündemde olan bu konu, Türkiye’nin idari ve siyasi yapısından kaynaklanan yapısal sorun haline gelmiştir. Yolsuzluk genellikle kamu görevinin kendi menfaati için kullanımı olarak tanımlansa da günümüzde şahsi ve menfi olmaktan çıkmış, bir bütün olarak devlet aygıtına, bürokrasiye, siyasete ve bunların kendi aralarındaki ilişkiye içkin hale gelmiştir. Demokratik işleyişin sorunlu olması, şeffaflık mefhumuna gerekli önem atfedilmemesi, özgür düşünce ve ifade özgürlüğü önündeki engeller, basın özgürlüğü konusunda yaşanan sorunlar, sivil toplumun gündelik hayatta konumlanmasının erkler tarafından engellenmesi, denge ve denetleme ağlarının yetersizliği gibi

nedenlerle yolsuzluk yapısal bir sorun haline gelmiştir. Yani bir anlamda yolsuzluklar ülkede kendi kendini üreten bir yapı haline gelmiştir.

Geçen yıl www.theblacksea.eu isimli internet sitesinde Cumhurbaşkanı'nın, Başbakan'ın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak'ın milletvekili ve bakan olmadan önceki iş yaşamında Malta üzerinden vergi kaçırıldığına ilişkin son derece ciddi iddialar ortaya atılmıştır. Bu iddiaları 16 ülkeden 12 medya kuruluşunu ve 38 gazetecinin bir araya gelmesiyle hayata geçen European Investigative Collaborations (EIC) sayısı 150 bini geçen belgeyi incelemiş ve uluslararası şirketlerin Malta'yı vergi kaçırmak için nasıl kullandıklarını ortaya çıkarmıştı.

17-25 Aralık'ta ortaya çıkan saadet zinciri her ne kadar bakanların aklanmasıyla sonuçlansa da kamuoyu vicdanındaki soru işaretleri henüz silinmemiştir. Reza Zarrab'ın "Cari açığın %15'ini ben kapattım" dediği ve Amerika'da yargılandığı mahkemede birçok AKP Bakan ve yöneticisi ile ticari ilişkilere girdiğine dair bilgiler kamuoyunda paylaşılmış ve davanın sonucu olarak önümüzdeki günlerde bahse konu işlemin yapıldığı bankalara çok yüksek meblağlarda cezaların verilmesi dillendirilmektedir.

Oyuncu Hülya Koçyiğit'in "Bu ülkede kimse baskı altında değil, bilakis herkes fazla özgür." Sözlerinden dolayı sinema sanatçıları tarafından "sistemi eleştirdiğin bir oyun yasaklanıyorsa, baskı yok diyemezsin" veya "daha ne yapsınlar pardon, kamçıyla mı dövsünler bizi?" tepki gösterildiği bir dönem de Hülya Koçyiğit'in damadı Ender Alkoçlar, Konyaaltı Sahil Projesi kapsamında yapılan ticari ünite ve tesisleri kiralanması için açılan ihaleye tek katılan olarak teklif vererek ihaleyi almıştır.

Bir başka yolsuzluk tartışması da PTT Kayseri Başmüdürlüğü'nün açmış olduğu ihale ile ilgilidir. Taşeron firmalar eliyle yürütülen ayırım ve dağıtım hizmetlerine ait sözleşmenin 28 Şubat 2018'de sona ereceği gerekçesiyle yeni ihale yapılmış ve 6 bölgeyi kapsayacak şekilde açık ihale usulüyle yapılan ihale, 4 Ocak tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiş ve ihale sonuçlanmıştı. Ancak PTT Genel Müdürlüğü, gerekli rekabet ortamının oluşmaması nedeniyle 29 Ocak'ta ihaleyi iptal ederek 1 Mart'ta başlayacak şekilde 10 ay süreli ve 6 ay süre uzatım opsiyonlu olarak doğrudan temin yöntemiyle yürütülmesini uygun bulunmuştur. Bu kapsamda, bu hizmetler için 28 Şubat'ta 10 bölge için 10 ayrı şirketle sözleşme imzalanmıştır. Bu şirketlerden en dikkat çekenini ise ihaleden yalnızca bir gün önce kurulan Erhanlar Turizm A.Ş.'dir.

Bunlar dışında TRT’de hukuk müşaviri olarak görev yapan bir personelin 9 yıl süreyle sahte belgelerle hayali bilirkişi ve keşif ücretleri de yazarak, 3 milyon 337 bin 216 lirayı zimmetine geçirdiği ortaya çıkmıştır.

Ayrıca Harran Üniversitesi Rektör Yardımcısı Ali Sarıışık’ın neredeyse tüm ailesini üniversiteye yerleştirdiği ortaya çıktı. Sarıışık, kardeşinin yüksekokul müdürlüğüne getirilmesine yardımcı olduğu, kızını Almanca okutmanı yaptığı, oğlunu ise üniversitenin “yabancı öğrenci sınavı”nı “kazanarak” tıp fakültesine yerleştirdiği ortaya çıkmıştı.

Transparency International’ın ‘Yolsuzluk Algı Endeksi’ raporunda yolsuzlukların en az görüldüğü Yeni Zelanda’nın birinci sırada bulunduğu listede Türkiye, son 5 yılda düşüşünü sürdürerek 40 puanla 81. sırada yer almıştır. Rapora göre 2012-2017 yılları arasında Endeks’te en çok puan kaybeden beş ülke; Saint Lucia (-16), Bahreyn (-15), Suriye (-12), Türkiye (-10) ve Gine (-8) olmuştur.

Yolsuzluğun kamu güç, görev ve yetkisinin rüşvet, irtikap, kayırmacılık, sahtekarlık ve zimmet yoluyla özel çıkar elde etmek için kötüye kullanılmasından devlet bürokrasisinde gelenek haline gelmesini engellemek için sorumluların açığa çıkarılması ve gerekli adımların atılması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını talep ederiz.